

рѣчь безъ устроя... И тако бѣша многа лѣта. Потомъ же чловѣколюбецъ Богъ помиловавъ родъ словенскій, посла имъ святаго Константина Философа, нарицаемаго Кирилла, мѧжса праведна и истинна, и сотвори имъ тридесетъ писменъ, и осмь, ова убо по чинѣ греческихъ писменъ, ова же по Словенскѣй рѣчи. (³⁷) Тѣ са увѣрява мы па здраво, че нашытъ прадѣды — Славенытъ съ време єще употребявали за писмо пѣкакви черты и рѣчи, и сетнѣ кое Римско, кое Грѣцко писмо неустроено, дордeto пай-подирь Солунскытъ братъ Кир. и Методій го допълнихъ и наредихъ азбука наричена Кирилица, съ която са служатъ и днесъ повечето славянски пароды. — Нѣколко години слѣдъ Крума, когато сынъ му или братъ му Мортагонъ зе юздытъ на управлението, Българія бѣше една отъ първостепеннытъ държавы на Европа; въ пейната съставъ влазяха околиците области, които сетнѣ станаха известни подъ името: Влашко и Богданско, Маджарско, Сръбско, Босна, Хърватско, и Славонія; а въ послѣднія миръ съ Византійците, Българія са увеличи и съ областта Брѣговѣ.

Бѣлѣска. Подъ името *Брѣговѣ* са разбирали Българытъ приморската страна между Варна и Ахило, която са казва, єще *Брѣжие*, у Византійците *B'z tia* (Критическиятъ издраваша на Венелина стр. 16, 25, 26).

Мортагонъ не є билъ толкоъ властолюбивъ господарь; той билъ благодаренъ да управя мирно държавата, която му са паднали, и, на място военни предпріеманія, да са упражнява съ мѣдурованія и врачува-нія, за което му даваха изобилища храна народнитъ суевѣрія и идолопоклонството, което той силнопокровителствуvalъ. Честолюбивътъ му татко или братъ,

³⁷ (37) Палаузовъ. По списку, хранящемуся въ Моск. Духовной Академії, подъ № 145.